

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Данила Галицького
ФАКУЛЬТЕТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
КАФЕДРА ДИТЯЧОЇ ХІРУРГІЇ

«Затверджую»
Голова Всеєї ради ФПДО
Декан ФПДО доц. О.Є. Січкоріт
18. вересня 2019 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ (ІНТЕРНАТУРИ)
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ДИТЯЧА ХІРУРГІЯ» ВИПУСКНИКІВ ВИЩИХ
МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ 3 – 4 РІВНЯ АКРЕДИТАЦІЇ
ШИФР СПЕЦІАЛЬНОСТІ: 14.01.09

Кількість навчальних годин на кафедрі: лекції – 130 год, семінарські заняття – 388 год, практичні заняття – 563 год, самостійна робота – 359 год, суміжні дисципліни – 432 год. Разом – 1872 годин. Кредити ECTS – 62,4.

Методичне засідання кафедри
«9» січня 2019 р. протокол № 5

Завідувач кафедри

доц. Кузик А.С.

Засідання методичної комісії
«18» вересня 2019 р. протокол № 1

Голова методичної комісії

доц. Січкоріт О.Є.

АНОТАЦІЯ

Основною метою інтернатури є підвищення рівня практичної підготовки лікарів-інтернів дитячих хірургів у їх професійній готовності до самостійної лікарської роботи.

Інтернатура проводиться у формі очно-заочного навчання на кафедрах ЛНМУ ім. Данила Галицького та стажування в базових установах. Підготовка дитячих хірургів в інтернатурі проводиться за індивідуальними навчальними планами, розробленими на підставі типового навчального плану і програми інтернатури.

Основним завданням інтернатури є вдосконалення професійних навичок з основних розділів дитячої хірургії, вивчення клініки та діагностики дитячих хірургічних захворювань, методів консервативного та оперативного лікування у дітей.

Типовим навчальним планом підготовки лікаря-інтерна за спеціальністю "Дитяча хірургія" протягом трьохрічного періоду (36місяців) інтернатури передбачено: 12 місяців навчання на кафедрі дитячої хірургії та суміжних кафедрах (1872 год.) і 21 місяць стажування на базі в лікарні (3326 год.).

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Роки навчання	Місяці											
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
Перший	Б	К	К	К	К	К	К	Б	Б	Б	Б	В
Другий	Б	Б	Б	Б	Б	Б	Б	Б	К	К	Б	В
Третій	Б	Б	Б	Б	Б	Б	Б	К	К	К	К	

Примітка: Б - стажування на базі;

К - навчання на кафедрі та суміжних кафедрах;

В - відпустка.

Початок навчання в інтернатурі з 1 серпня на базі стажування. Графіком навчального процесу для інтернів-хірургів передбачено:

- серпень (1 місяць) - на базі стажування;
- вересень-лютий (6 місяців) - навчання на кафедрі
- на 2-му році навчання березень- березень (12 місяців + 1 місяць - відпустка) - на базі стажування;
- на 2-му році навчання – квітень -травень(2місяці) - навчання на кафедрі.
- на 3-му році навчання – червень – березень(8місяців +1 місяць - відпустка) - на базі стажування
- на 3-му році навчання – березень – червень (4 місяці) - навчання на кафедрі.

Виконання 1-16 курсів навчальної програми інтернами на базі стажування здійснюється шляхом їх практичної лікарської діяльності під керівництвом керівника інтернів у спеціалізованих відділеннях, згідно навчального плану, у якому вказано орієнтовну

кількість годин, що виділяються для освоєння певного розділу програми, та число тижнів роботи лікаря-інтерна у кожному із відділень бази стажування. При відсутності в базовій лікувально-профілактичній установі деяких спеціалізованих відділень, зазначених в навчальному плані, необхідно використати відповідні відділення інших лікувально-профілактичних установ.

Певні вузькі спеціальні розділи 13,19,20,21 та суміжні і додаткові курси навчальної програми інтерна вивчають під час навчання на відповідних кафедрах, де одночасно поглиблюють і розширюють свою підготовку з основних розділів програми на базі стажування.

За весь період спеціалізації в інтернатурі лікар-інтерн повинен оволодіти певним переліком практичних навичок і оперативних втручань. В даному переліку передбачено три рівні засвоєння матеріалу: 1-й рівень (+) - ознайомлення з даним питанням; 2-й (++) - уміння застосовувати набуті знання і навички при курації хворих, виконувати найбільш типові операції чи окремі етапи; 3-й (+++) - уміння самостійно застосовувати набуті знання та навички в обстеженні, діагностиці і лікуванні хворих.

„ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан ФПДО Львівського національного
медичного університету імені Данила Галицького

_____доц. О.Є.Січкоріз
“ _____ ” _____ 2018 р.

Робоча навчальна програма циклу інтернатури I-го, II-го та III-го року навчання
зі спеціальності «Дитяча хірургія», факультет післядипломної освіти.

Кількість навчальних годин на одну групу

	<u>Для інтернів</u>	<u>Для викладачів</u>
Лекції	130	130
Семінари	388	388
Практичні заняття	563	563
Самостійна робота	359	0
Суміжні дисципліни	432	
Всього	1872	1081

Робоча навчальна програма розроблена згідно з навчальним планом та програмою циклу інтернатури зі спеціальності «Дитяча хірургія», яка затверджена наказом Міністерства охорони здоров'я України від 23.02.2006 року № 81 «Про затвердження переліку спеціальностей та строки навчання в інтернатурі випускників медичних, фармацевтичних вищих навчальних закладів, медичних факультетів університетів» та наказом № 621 від 21.11.2005 року «Про внесення змін до наказу МОЗ України від 23.02.2005 року № 81», переглянутою та доповненою згідно з наказом Міністерства охорони здоров'я України від 10.12.2010 року №1088 «Про удосконалення післядипломної освіти лікарів» та затвердженою наказом Міністерства охорони здоров'я України від 30.05.2013 року.

Робоча навчальна програма обговорена на методичному засіданні кафедри **9 січня 2018** року, протокол № 5.

Схвалено методичною комісією з післядипломного навчання лікарів і провізорів “ _____ ” _____ 2018 р., протокол № _____.

В/о завідувача кафедри дитячої хірургії,
доцент

А.С.Кузик

**Робочий навчальний план
інтернатури І-го року навчання
з спеціальності 14.01.09 – дитяча хірургія**

Тривалість навчання на І році – 6 місяців.

Загальна тривалість навчання на кафедрі 12 місяців.

	Кількість навчальних годин				
	Лекції	Семінари	Практичні заняття	Самостійна робота	Всього
Профільна кафедра	52	182	229	154	617
Дитяча хірургія	40	170	225	146	581
Військово-медична підготовка	12	12	4	8	36
Суміжні кафедри:					
Медицина катастроф					8
Медична інформатика					3
Опіки					16
Особливо небезпечні інфекції					16
Радіаційна медицина					8
Нетрадиційна медицина.					16
Клінічна імунологія					16
Анестезіологія та реанімація					24
Невідкладні стани в терапії					40
Невідкладні стани в хірургії					24
Невідкладні стани в акушерстві та гінекології					24
Невідкладні стани в педіатрії					40
Проктологія					36
Ендоскопія					40
Протидія насильству в сім'ї					8
Всього					319
Разом					936

В/о завідувача кафедри дитячої хірургії,
доцент

А.С.Кузик

**Робочий навчальний план
інтернатури II-го року навчання
з спеціальності 14.01.09 – дитяча хірургія**

Тривалість навчання на II році – 2 місяці.

Загальна тривалість навчання на кафедрі 12 місяців.

	Кількість навчальних годин				Всього
	Лекції	Семінари	Практичні заняття	Самостійна робота	
Профільна кафедра	24	58	98	60	240
Дитяча хірургія	16	40	70	42	168
Топографічна анатомія та оперативна хірургія	8	18	28	18	72
Суміжні кафедри:					
Дитячі інфекційні хвороби					24
Анестезіологія					24
Туберкульоз					8
Нейрохірургія					16
Всього					72
Разом					312

В/о завідувача кафедри дитячої хірургії,
доцент

А.С.Кузик

**Робочий навчальний план
інтернатури III-го року навчання
з спеціальності 14.01.09 – дитяча хірургія**

Тривалість навчання на III році – 4 місяці.

Загальна тривалість навчання на кафедрі 12 місяців.

	Кількість навчальних годин				Всього
	Лекції	Семінари	Практичні заняття	Самостійна робота	
Профільна кафедра	54	148	236	145	583
Дитяча хірургія	40	144	226	137	547
Основи експертизи тимчасової та стійкої неприцездатності	14	4	10	8	36
Суміжні кафедри:					
СНІД і вірусні гепатити					8
Трансплантологія					8
Медична інформатики					3
Основи медичної стандартизації					12
Фармакологія					2
Медичне право					8
Всього					41
Разом					624

В/о завідувача кафедри дитячої хірургії,
доцент

А.С.Кузик

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Факультет післядипломної освіти

Кафедра дитячої хірургії

Тематичний план лекцій для лікарів-інтернів

I-го року навчання (52 год)

№	Тема	Години
1	Правові аспекти хірургічної діяльності.	2
2	Принципи парентерального харчування та інфузійної терапії в дітей.	2
3	Методи обстеження в дитячій хірургії. Ультразвукова діагностика. Рентгенологічна діагностика. Ендоскопія. Лапароскопія в дитячій хірургії.	2
4	Невідкладні стани в дитячій хірургії. Основи інтенсивної терапії та реанімації.	2
5	Політравма. Травматична хвороба, травматичний шок.	2
6	Травми грудної клітки та її органів.	2
7	Вади розвитку легень. Деформації грудної клітки. Класифікація. Діагностика. Методи лікування.	2
8	Бактеріальна деструкція легень. Плеврити у дітей.	2
9	Медіастиніти. Пухлини та кисти середостіння.	2
10	Приджені вади розвитку стравоходу. Травми, опіки, сторонні тіла стравоходу.	2
11	Приджені діафрагмальні грижі. Діагностика, сучасні методи лікування.	2
12	Особливості діагностики та лікування виразково-некротичного ентероколіту.	2
13	Пілоростеноз, пілороспазм. Дифдіагностика. Сучасні методи лікування.	2
14	Природжена висока непрохідність. Синдром Леда.	2
15	Природжена низька кишкова непрохідність. Вади розвитку аноректальної ділянки. Хвороба Гіршпрунга.	2
16	Странгуляційна кишкова непрохідність. Особливості перебігу, діагностика, лікування. Інвагінація кишківника.	2
17	Паралітична та спастична кишкова непрохідність у дітей.	2
18	Обтураційна кишкова непрохідність. bezoari.	2
19	Виразкова хвороба шлунку та 12-палої кишки у дітей: ускладнення, лікування, тактика при кровотечах.	2
20	Тупа травма живота. Сучасні методи діагностики та лікування.	2
21	Військово-медична підготовка. Актуальні питання організації медичного забезпечення військ воєнного та мирного часу.	2
22	Військово-медична підготовка. Сучасна система лікувально-евакуаційного забезпечення Збройних сил України.	2
23	Військово-медична підготовка. Медична служба оперативних об'єднань.	
24	Військово-спеціалізована підготовка. Сучасна ранева хвороба і вогнепальна рана.	2
25	Військово-спеціалізована підготовка. Пошкодження кінцівок, мінно-вибухові поранення.	2
26	Військово-спеціалізована підготовка. Кваліфікована і спеціалізована хірургічна допомога.	2

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Факультет післядипломної освіти

Кафедра дитячої хірургії

Тематичний план лекцій для лікарів-інтернів

II-го року навчання (24 год)

№	Тема	Години
1	Лапароскопічні методи лікування в дитячій хірургії.	2
2	Торакоскопічні методи лікування в дитячій хірургії та хірургії новонароджених.	2
3	Клініка, діагностика та лікування гострого апендициту.	2
4	Особливості клініки та діагностики перитонітів у дітей різної вікової групи.	2
5	Черевні грижі у дітей.	2
6	Клініка, діагностика, лікування та ускладнення виразкової хвороби шлунку та дванадцятипалої кишки.	2
7	Методи діагностики та лікування кровотеч ШКТ в дитячій хірургії.	2
8	Вади розвитку передньої черевної стінки.	2
9	Топографічна анатомія та оперативна хірургія стінок грудної порожнини.	2
10	Топографічна анатомія та оперативна хірургія передньобочкової стінки живота.	2
11	Топографічна анатомія та оперативна хірургія поперекової ділянки, заочеревинного простору і таза.	2
12	Хірургічна анатомія шиї. Принципи оперативних втручань на шиї.	2

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Факультет післядипломної освіти

Кафедра дитячої хірургії

Тематичний план лекцій для лікарів-інтернів

III-го року навчання (54 год)

№ п/п	Тема	Години
1	Гнійно-септичні захворювання м'яких тканин, кісток та суглобів.	2
2	Особливості перебігу гнійно-септичних захворювань у новонароджених дітей.	2
3	Сепсис. Синдром системної запальної відповіді.	2
4	Антибактеріальна терапія в дитячій хірургії.	2
5	Вроджені вади розвитку нирок	2
6	Вади розвитку сечовивідних шляхів.	2
7	Травма органів сечостатевої системи.	2
8	Патологія вагінального паростка.	2
9	Мініінвазивні та ендоскопічні методи лікування в дитячій урології.	2
10	Гіпоспадія, епіспадія.	2
11	Невідкладна хірургія в гінекології.	2
12	Хірургія ендокринної системи.	2
13	Пухлини шкіри та підшкірно-жирової клітковини.	2

14	Доброякісні та злоякісні пухлини кісток у дітей.	2
15	Пухлини органів грудної порожнини.	2
16	Пухлини органів черевної порожнини, шлунково-кишкового тракту.	2
17	Пухлини сечо-статевої системи.	2
18	Переломи кісток верхніх та нижніх кінцівок, вивихи.	2
19	Природжені захворювання опорно-рухового апарату.	2
20	Остеохондропатії.	2
21	Соціальний захист інвалідів з основами законодавства.	2
22	Методологія та організація медико-соціальної експертизи.	2
23	Медико-соціальна експертиза та комплексна реабілітація хворих та інвалідів при провідних інвалідизуючих захворюваннях шлунково-кишкового тракту.	2
24	Медико-соціальна експертиза та комплексна реабілітація хворих та інвалідів при провідних інвалідизуючих захворюваннях серцево-судинної системи.	2
25	Медико-соціальна експертиза та комплексна реабілітація хворих та інвалідів при провідних інвалідизуючих захворюваннях дихальної системи.	2
26	Медико-соціальна експертиза та комплексна реабілітація хворих та інвалідів при провідних інвалідизуючих захворюваннях опорно-рухового апарату.	2
27	Медико-соціальна експертиза та комплексна реабілітація хворих та інвалідів при провідних інвалідизуючих захворюваннях нервової системи.	2

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Факультет післядипломної освіти

Кафедра дитячої хірургії

Тематичний план практичних занять для лікарів-інтернів

I-го року навчання (229 год)

№ п/п	Назва теми	Години
1	Організація дитячої хірургічної допомоги.	5
2	Рентгенологічні методи дослідження (скопічні, графічні, контрастні) у дитячій хірургії та урології	4
3	Ультразвукова діагностика. Ендоскопічні методи у дитячій хірургії та урології	4
4	Основи анестезіології та реаніматології у дітей.	5
5	Невідкладні стани в дитячій хірургії.	4
6	Шок. Інтенсивна терапія при шоці.	4
7	Парентеральне харчування. Зондове харчування хірургічних хворих.	4
8	Бронхоектатична хвороба.	4
9	Лійкоподібна деформація грудної клітки.	5
10	Килевидна деформація грудної клітки.	5
11	Деструктивні пневмонії.	5
12	Емпієма плеври.	5
13	Пневмоторакс. Піопневмоторакс. Діагностика. Принципи лікування.	5
14	Сторонні тіла трахеї та бронхів.	5
15	Травма грудної клітки. Гемоторакс.	5
16	Абсцеси легень.	5
17	Медіастиніт.	5
18	Пухлини та кисти середостіння.	5
19	Сторонні тіла та травми стравоходу.	5

20	Опіки стравоходу.	5
21	Перикардити.	5
22	Діафрагмальні грижі.	5
23	Атрезія стравоходу.	5
24	Пілоростеноз. Пілороспазм.	5
25	Природжена висока кишкова непрохідність.	5
26	Природжена низька кишкова непрохідність.	5
27	Меконіальний ілеус.	5
28	Аноректальні вади розвитку.	5
29	Хвороба Гіршпрунга.	5
30	Синдром Леда.	5
31	Виразково-некротичний ентероколіт.	5
32	Принципи трансплантології.	5
33	Синдром короткого кишківника.	5
34	Динамічна кишкова непрохідність	5
35	Спайкова кишкова непрохідність.	5
36	Странгуляційна кишкова непрохідність. Клініка. Діагностика. Лікування.	5
37	Дивертикул Меккеля.	5
38	Інвагінація кишківника. Методи діагностики та лікування.	5
39	Хронічні закрепи у дітей. Мегадоліхоколон.	5
40	Випадіння прямої кишки.	5
41	Хвороба Крона.	5
42	Неспецифічний виразковий коліт.	5
43	Сторонні тіла шлунково-кишкового тракту	5
44	Політравма у дітей. Травматична хвороба. Травматичний шок.	5
45	Травма порожнистих органів черевної порожнини.	5
46	Травма паренхіматозних органів черевної порожнини.	5
47	Військово-медична підготовка. Травматична хвороба і травматичний шок. Торако-абдомінальні поранення. Завдання і хірургічні можливості ОмеДБ, ОМЗ, медичної роти та ВПХГ	6

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Факультет післядипломної освіти

Кафедра дитячої хірургії

Тематичний план практичних занять для лікарів-інтернів

II-го року навчання (98год)

№ п/п	Назва теми	Години
1	Гострий апендицит.	5
2	Перитоніти у дітей.	5
3	Первинні перитоніти.	5
4	Пахова кила у дітей.	5
5	Пупкова кила.	5
6	Кили білої лінії живота. Параумбілікальні кили.	5
7	Патологія жовточної протоки.	5
8	Омфалоцеле.	5
9	Гастрошизис.	5
10	Виразкова хвороба шлунку та 12-палої кишки.	5
11	Гастро-езофагальний рефлюкс.	5

12	Кровотечі з верхніх відділів шлунково-кишкового тракту.	5
13	Кровотечі з нижніх відділів шлунково-кишкового тракту.	5
14	Портальна гіпертензія. Кровотечі з варикозно-розширених вен. стравоходу	5
15	Топографічна анатомія та оперативна хірургія плечового поясу та верхньої кінцівки.	6
16	Топографічна анатомія та оперативна хірургія грудної клітки та органів грудної клітки та середостіння.	5
17	Топографічна анатомія та оперативна хірургія живота.	6
18	Топографічна анатомія та оперативна хірургія тазу.	6
19	Топографічна анатомія та оперативна хірургія нижньої кінцівки.	5

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Факультет післядипломної освіти

Кафедра дитячої хірургії

Тематичний план практичних занять для лікарів-інтернів

III-го року навчання (236год)

№ п/п	Назва теми	години
1	Рани. Класифікація, первинна хірургічна обробка рани, етапи загоєння.	5
2	Гнійно-септичні захворювання м'яких тканин.	5
3	Гнійно-септичні захворювання кісток та суглобів.	5
4	Омфаліт новонароджених.	5
5	Флегмона новонароджених.	5
6	Мастити у дітей.	5
7	Гострий парапроктит.	5
8	Гострий лімфаденіт.	5
9	Гострий гематогенний остеомієліт	5
10	Сепсис. Синдром системної запальної відповіді.	5
11	Анаеробна інфекція.	5
12	Гідроцеле. Гідрофунікулоцеле.	5
13	Крипторхізм.	5
14	Варікоцеле.	5
15	Фімоz. Парафімоz.	5
16	Гідронефроз.	5
17	Міхурово-сечовідний рефлюкс у дітей.	5
18	Гіпоспадія. Епіспадія.	5
19	Синдром набряклої калитки.	5
20	Сечо-кам'яна хвороба.	5
21	Травматичні ушкодження сечостатевої системи.	5
22	Мініінвазивні методи лікування в дитячій урології.	5
23	Хірургія ендокринної системи.	5
24	Судинні мальформації.	5
25	Гемангіоми.	5
26	Пігментні невуси. Покази до хірургічного лікування.	5
27	Доброякісні пухлини шкіри: ліпома, атерома, дермоїд, гідрома.	5

28	Рабдоміосаркома.	5
29	Нефробластома.	5
30	Нейробластома.	5
31	Злоякісні пухлини шлунково-кишкового тракту.	5
32	Пухлини печінки.	5
33	Доброякісні пухлини кісток.	5
34	Злоякісні пухлини кісток у дітей	5
35	Природжені захворювання опорно-рухового апарату.	5
36	Дисплазія кульшових суглобів та звих стегна.	5
37	Природжені деформації стопи.	5
38	Вади розвитку кисті.	5
39	Сколіози у дітей.	5
40	Кривошия.	5
41	Остеохондропатії. Хвороба Пертеса.	5
42	Хвороба Шлятера.	5
43	Хвороба Шінца.	4
44	Хвороба Шейермана - Мау	4
45	Розщілина піднебіння.	4
46	Розщілена верхньої губи.	4
47	Соціальний захист інвалідів з основами законодавства. Організація і методологія медико-соціальної експертизи.	5
48	Медико-соціальна експертиза та комплексна реабілітація хворих та інвалідів при провідних інвалідизуючих захворюваннях у дорослих і дітей.	5

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Факультет післядипломної освіти

Кафедра дитячої хірургії

Тематичний план семінарських занять для лікарів-інтернів

I-го року навчання (182 год)

№ п/п	Тема	Години
1	Лабораторні, сонографічні та рентгенологічні методи дослідження в дитячій хірургії.	4
2	Ендовідеохірургія в дитячій практиці.	5
3	Термінальний стан та серцево-судинна реанімація.	4
4	Принципи парентерального харчування та інфузійної терапії.	4
5	Гостра дихальна недостатність.	4
6	Ниркова недостатність.	4
7	Вроджені вади розвитку грудної клітки.	5
8	Бактеріальна деструкція легень.	5
9	Діафрагмальні грижі	5
10	Серединні кісти та нориці шиї. Методи діагностики, диференційна діагностика.	4
11	Травма органів грудної клітки.	5
12	Травма органів черевної порожнини.	5
13	Пошкодження селезінки.	5
14	Травма печінки.	5
15	Травма шлунку та 12-палої кишки.	5
16	Травма підшлункової залози.	5
17	Травматичний розрив тонкого та товстого кишківника.	5

18	Класифікація, етіопатогенез та клініка набутої непрохідності кишківника.	5
19	Набута кишкова непрохідність. Методи діагностики та лікування.	5
20	Атрезія, мембрана та стеноз 12-палої кишки.	5
21	Методи діагностики та лікування синдрому Леда.	5
22	Гостра форма хвороби Гіршпрунга.	5
23	Аноректальні мальформації. Синдром Кураріно.	5
24	Методи лікування дивертикула Меккеля у дітей.	5
25	Доліхоколон, мегаректум.	4
26	Дисгангліоз та агангліоз кишок. Хвороба Гіршпрунга.	5
27	Епітеліальні куприкові ходи.	4
28	Хірургічні захворювання печінки (кісти, пухлини, абсцеси, цироз).	5
29	Кісти холедоха.	5
30	Хірургічні захворювання селезінки (кісти, пухлини, покази до спленектомії).	5
31	Гострий та хронічний панкреатит.	5
32	Кісти підшлункової залози.	5
33	Класифікація опіків. Опікова хвороба. Місцеве та загальне лікування.	5
34	Опіковий шок. Гостра опікова токсемія.	5
35	Відмороження.	4
36	Електротравма.	4
37	Військово-медична підготовка. Актуальні питання організації медичного забезпечення військ воєнного та мирного часу. Сучасна система лікувально-евакуаційного забезпечення Збройних сил України. Медична служба оперативних об'єднань.	4
38	Військово-спеціалізована підготовка. Сучасна ранева хвороба і вогнепальна рана. Інфекційні ускладнення ран. Опікова хвороба. Опіковий шок.	4
39	Військово-спеціалізована підготовка. Синдром тривалого розчавлювання. Пошкодження та поранення внутрішніх органів.	4

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Факультет післядипломної освіти

Кафедра дитячої хірургії

Тематичний план семінарських занять для лікарів-інтернів

II-го року навчання (58 год)

№ п/п	Тема	Години
1	Особливості перебігу апендициту у дітей різних вікових груп. Ускладнення гострого апендициту.	5
2	Перитоніти новонароджених.	5
3	Грижі передньої черевної стінки у дітей. Методи діагностики та лікування.	5
4	Вроджені вади розвитку передньої черевної стінки. Гастрошизис. Омфалоцеле.	5
5	Діагностика та лікування пупкових нориць.	5
6	Ускладнення виразкової хвороби шлунка та 12-палої кишки.	5
7	Кровотечі зі шлунково-кишкового тракту у дітей різних вікових груп. Методи діагностики та лікування.	5
8	Аплазія м'язів передньої черевної стінки.	5
9	Топографічна анатомія та оперативна хірургія голови та шиї.	6
10	Оперативна хірургія органів грудної клітки.	6
11	Оперативна хірургія органів живота і тазу.	6

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Факультет післядипломної освіти

Кафедра дитячої хірургії

Тематичний план семінарських занять для лікарів-інтернів

III-го року навчання (148 год)

№ п/п	Тема	Години
1	Загальні питання гнійної інфекції у дітей	5
2	Ранній та пізній неонатальний сепсис.	5
3	Антибактеріальна терапія в дитячій хірургії. Методи антибіотикотерапії.	5
4	Хронічний остеомиєліт.	5
5	Остеомиєліт новонароджених.	5
6	Методи лікування гідронефрозу.	5
7	Екстрофія сечового міхура.	5
8	Травма нирки. Методи діагностики та лікування.	5
9	Травма калитки.	5
10	Ендоскопічний метод лікування міхурово-сечовідного рефлюксу у дітей.	5
11	Аномалії розвитку нирки та сечовивідних шляхів.	5
12	Гостра затримка сечовипускання.	5
13	Запальні захворювання сечовивідних шляхів.	5
14	Особливості діагностики та лікування завороту яєчка.	5
15	Апоплексія яєчника.	5
16	Кісти яєчника.	5
17	Піосальпінгс, пельвіоперитоніт.	5
18	Спинно-мозгова кила.	5
19	Черепно-мозгова кила.	5
20	Кефалогематома.	5
21	Організація онкологічної допомоги дітям.	5
22	Кісти та пухлини черевної порожнини.	5
23	Кісти та пухлини заочеревинного простору.	6
24	Пухлини органів сечової системи.	5
25	Дермоїдні кісти та тератоми.	5
26	Принципи хірургічного лікування злоякісних пухлин.	6
27	Діагностика і лікування дегенеративно-дистрофічних і запальних захворювань хребта.	6
28	Переломи кісток верхніх та нижніх кінцівок, вивихи.	6
29	Відновна терапія та реабілітація при провідних інвалідизуючих захворюваннях у дітей.	4

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Факультет післядипломної освіти

Кафедра дитячої хірургії

Тематичний план самостійної роботи для лікарів-інтернів

I-го року навчання (154 год)

№	Тема	Години
1	Комп'ютерна томографія в практиці дитячого хірурга.	4
2	Ультразвукова діагностика гострого апендициту.	4

3	Провідникова анестезія.	4
4	Ускладнення серцево-легеневої реанімації.	3
5	Травматичний шок.	4
6	Легенева гіпертензія.	3
7	Принципи парентерального харчування у новонароджених дітей.	3
8	Принципи антибактеріальної терапії у дітей.	3
9	Принципи поетапного лікування при політравмі.	4
10	Бронхо-легенева форма муковісцидозу.	3
11	Мініінвазивні втручання при лійкоподібній деформації грудної клітки.	3
12	Набуті деформації грудної клітки.	3
13	Принципи антибактеріальної терапії при деструктивних пневмоніях.	4
14	Специфічні плеврити.	3
15	Пункція та дренування плевральної порожнини.	3
16	Ускладнення бронхоскопії.	3
17	Травма серця.	3
18	Гангрена легені.	3
19	Хронічні медіастиніти.	3
20	Медіастинальні лімфаденопатії.	3
21	Ахалазія. Кардіоспазм.	4
22	Тампонада серця.	3
23	Мініінвазивні втручання при діафрагмальній грижі.	3
24	Трахео-стравохідна норичя.	3
25	Халазія кардії.	3
26	Хронічна та рецидивуюча висока кишкова непрохідність.	3
27	Інструментальні методи обстеження при кишкової непрохідності.	4
28	Варіанти хірургічного лікування меконіального ілеусу.	3
29	Віддаленні наслідки лікування аноректальних вад розвитку. Медико-соціальні та психологічні аспекти.	3
30	Лапароскопічні та відеоасистуючі методи оперативного лікування хвороби Гіршпрунга.	3
31	Мініінвазивні методи при лікуванні синдрому Ледда.	3
32	Варіанти хірургічного лікування виразково-некротичного ентероколіту.	3
33	Соціально-правові питання трансплантології.	3
34	Принципи нутритивної підтримки та парантерального харчування у хворих з синдромом короткого кишківника.	3
35	Післяопераційний парез кишківника.	3
36	Фізіотерапевтичне лікування в профілактиці спайкової хвороби.	3
37	Заворот кишківника.	3
38	Лапароскопічні та відеоасистуючі методи оперативного лікування дивертикула Меккеля.	3
39	Пухлини сечового міхура.	3
40	Геморой у дітей.	3
41	Тріщини прямої кишки.	3
42	Поліпи прямої кишки.	3
43	Синдром подразненого кишківника.	3
44	Безоари у дітей.	3
45	Травма нирки.	3
46	Ехінококова кіста печінки.	3
47	Військово-медична підготовка. Лікувально-евакуаційне забезпечення Збройних сил України.	4
48	Військово-медична підготовка. Ранева хвороба і сучасна вогнепальна рана. Інфекційні ускладнення ран.	4

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Факультет післядипломної освіти

Кафедра дитячої хірургії

Тематичний план самостійної роботи для лікарів-інтернів
II-го року навчання (60 год)

№ п/п	Тема	Години
1	Ускладнення лапароскопічної апендектомії.	3
2	Клінічна картина при атипичних розташуваннях апендикулярного відростка.	3
3	Ускладнення виразково-некротичного ентероколіту новонароджених дітей.	3
4	Методи та терміни лікування пахових кил у дітей.	3
5	Методи та терміни лікування пупкових та параумбілікальних кил у дітей.	3
6	Рідкісні види черевних кил у дітей.	3
7	Виразковий пілородуоденальний стеноз.	3
8	Кровоточива виразка шлунку та дванадцятипалої кишки.	3
9	Перфоративна виразка шлунку.	3
10	Пенетрація виразки шлунку та дванадцятипалої кишки.	3
11	Методи хірургічного лікування гастрошизису.	3
12	Перша допомога при кровотечі з варикозно розширених вен стравоходу.	3
13	Синдром Мелорі-Вейса.	3
14	Абдомінальний компартмент синдром в дитячій хірургії.	3
15	Топографічна анатомія кисті.	3
16	Оперативна хірургія кисті.	3
17	Топографічна анатомія стопи.	3
18	Оперативна хірургія стопи.	3
19	Топографічна анатомія шиї	3
20	Оперативна хірургія шиї	3

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Факультет післядипломної освіти

Кафедра дитячої хірургії

Тематичний план самостійної роботи для лікарів-інтернів
III-го року навчання (145 год)

№ п/п	Тема	Години
1	Гнійні захворювання шкіри та підшкірно-жирової клітковини.	4
2	Місцеве і загальне лікування опікової хвороби на різних стадіях.	3
3	Принципи онкологічної діагностики різних локалізацій.	4
4	Пухлини органів грудної порожнини.	3
5	Синдром тривалого стиснення.	3
6	Макростомія	3
7	Ранула	3
8	Колобома	3
9	Синром П'єра-Робена.	3
10	Методи лікування варікоцеле у дітей.	4
11	Перекут гідатиди Морганьї.	3
12	Гострий орхіт. Епідидиміт.	3

13	Основні теорії каменеутворення та патогенезу сечокам'яної хвороби.	3
14	Сучасні підходи до обстеження та лікування сечокам'яної хвороби.	3
15	Псевдокрипторхізм.	3
16	Гермофродитизм.	3
17	Атипові форми остеомієліту в дітей.	3
18	Методи лікування судинних мальформацій.	3
19	Консервативне лікування гемангіом бета-блокаторами.	3
20	Хірургічні методи лікування пігментних невусів.	4
21	Саркома Юінга.	3
22	Нейрофіброматоз.	3
23	Феохромоцитома.	3
24	Лімфома, лімфосаркома.	3
25	Тератобластома.	3
26	Особливості діагностики та лікування злоякісних новоутворень.	4
27	Менінгомієлоцеле.	3
28	Адреногенітальний синдром.	3
29	Хірургічна патологія наднирників.	3
30	Захворювання щитоподібної залози.	3
31	Патологія паращитоподібних залоз.	3
32	Нейроендокринні пухлини підшлункової залози.	3
33	Звих ключиці, плеча, кісток передпліччя та кисті.	3
34	Загоєння ран. Особливості шкірної пластики при ранах.	3
35	Паралітичні деформації.	3
36	S- подібні сколіози у дітей. Особливості лікування.	3
37	Методики лікування переломів стегна у дітей.	3
38	Реабілітаційне лікування перелоμο-звихів у дітей.	3
39	Особливості остеосинтезу переломів кісток у дітей.	3
40	Лікування застарілих ушкоджень Голеаці у дітей.	3
41	Принципи діагностики та лікування травм грудної клітки.	3
42	Відкриті переломи кісток і суглобів.	3
43	Природжені захворювання та деформації верхньої кінцівки.	3
44	Природжений та набутий псевдоартроз.	3
45	Відновна терапія та реабілітація при провідних інвалідизуючих захворюваннях ШКТ у дітей.	4
46	Відновна терапія та реабілітація при провідних інвалідизуючих захворюваннях опорно-рухового апарату у дітей.	4

**ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК, ЯКИМИ ПОВИНЕН ВОЛОДІТИ
ЛІКАР ДИТЯЧИЙ-ХІРУРГ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ ІНТЕРНАТУРИ**

Назва маніпуляцій	Ступінь оволодіння
Пункція вени (периферичної та центральної)	+++
Венесекція.	+++
Переливання крові та її замінників.	+++
ПХО рани	+++
Визначення венозного тиску.	+++
Визначення тривалості кровотечі та часу згортання крові.	+++
Визначення об'єму або дефіциту циркулюючої крові.	+++
Місцеве знеболення.	+++
Проведення комплексу вправ ЛФК в післяопераційному періоді	+++
Пальцеве дослідження прямої кишки.	+++
Зондування, промивання шлунка, аспірація шлункового вмісту	+++
Дренування плевральної порожнини за Моналді	++
Дренування плевральної порожнини за Бюлау	++
Введення зонда Блекмора.	+++
Сифонна клізма.	+++
Паранефральна блокада.	++
Пункція черевної порожнини.	++
Пункція абсцесів черевної порожнини.	+
Лапароскопія при гострому апендициті	++
Лапароскопія при варікоцеле	+
Діагностична лапароскопія	+
Лапароскопія при крипторхізмі	+
Лапароскопічна холецистомія.	+
Доудентальне зондування.	++
Взяття шлункового соку для дослідження шлункової секреції.	+++
Ph-метрія шлункового вмісту (в шлунку)	++
Зондове годування хворих.	++
Визначення стану клапанового апарату магістральних вен.	++
Пункція плевральної порожнини.	+++
Лапароцентез.	++
Анестезіолого-реанімаційні заходи.	
Перидуральна анестезія.	+
Інтубація трахеї.	+++
Звільнення дихальних шляхів. Штучне дихання.	+++
Допоміжне дихання. Штучна вентиляція легень.	++
Закритий масаж серця.	+++
Трахеостомія(відпрарцювання операції на трупах).	+++

Трахеотомія	+++
Пункція трахеї і мікроіригація бронхіального дерева.	+++
Гемосорбція.	+
Урологічне відділення.	
Катетеризація та промивання сечового міхура.	+++
Цистоскопія.	++
Новокаїнова блокада сім'яного канатика.	+++
Катетеризація сечоводів.	+
Гінекологічне відділення	
Ректоабдомінальне бімануальне та вагінальне обстеження	++
Пункція заднього склепіння піхви.	++
Онкологічний центр	
Пункційна біопсія пухлин	++
Мамографія	+
Травматологічне і нейрохірургічне відділення	
Спинномозкова пункція	++
Вправлення вивихів плеча і стегна	+++
Репозиція кісткових уламків при нескладаних переломах кісток кінцівок	++
Гіпсова іммобілізація при переломах кісток	+++
Накладання скелетного ви тяжіння	++
Пункція колінного суглобу	++
Поліклініка	
Місцеве знеболення при гнійних захворюваннях м'яких тканин	+++
Пункція та розтин абсцесів.	+++
Рентгенологічний кабінет	
Рентгеноскопія та рентгенографія грудної клітки	+
Оглядова рентгеноскопія органів черевної порожнини	++
Рентгеноскопія шлунково-кишкового тракту	+
Іригоскопія та іригографія	+
Екскреторна урографія	++
Холецисто-холангіографія	++
Ретроградна урографія	++
Флебографія	+
Фістулографія та фістулоскопія	++
Радіоізотопна діагностика захворювань печінки, підшлункової та щитовидної залоз.	+
УЗД органів черевної порожнини та заочеревинного простору	+
Комп'ютерне обстеження органів черевної порожнини, зачеревного простору та тазу	+
Клінічна лабораторія	
Визначення гемоглобіну	+++

Визначення гематокриту	+++
Визначення групи та резус приналежності крові	+++
Кабінет ендоскопії і функціональної діагностики	
Фіброгастродуоденоскопія	++
Аноскопія	+++
Ректороманоскопія	++
Фіброколоноскопія	+
Осцилографія	++
Реовазографія	++
Капіляроскопія.	++

Примітка:

- + ознайомлений
- ++ засвоїв
- +++ оволодів

**ПЕРЕЛІК ОПЕРАТИВНИХ ВТРУЧАНЬ, ЯКИМИ ПОВИНЕН
ОВОЛОДІТИ ЛІКАР ДИТЯЧИЙ-ХІРУРГ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ ІНТЕРНАТУРИ**

Назва втручань	Ступінь оволодіння
Хірургічне відділення	
Класична апендектомія	+++
Ретроградна апендектомія	++
Розкриття та дренивання періапендікулярного абсцесу	++
Зашивання перфоративної виразки шлунка і 12-палої кишки	+++
Пілоропластика по Фреде-Рамштедту	++
Гастро-дуоденотомія, прошивання кровотоливої судини виразки.	++
Операції при защемлених грижах	+++
Ентеростомія	++
Формування анастомозу кінець в кінець	++
Формування анастомозу кінець в бік	++
Формування анастомозу бік в бік	++
Резекція кишки	++
Ілеотрансверзостомія	++
Гастротомія. Прошивання виразково-розширених вен стравоходу	+
Зовнішня цеко- трансверзо-сигмостомія	++
Декомпресійна інтубація кишечника	++
Роз'єднання зрощень при злуковій кишковій непрохідності	++
Лапаротомія при перитонітах, дренивання черевної порожнини	++
Інтраперитонеальний лаваж	+
Розкриття міжпетлевих абсцесів	++
Розкриття абсцесу дугласового простору	++
Розкриття піддіафрагмального абсцесу	++

Холецистектомія	++
Серединна лапаротомія	++
Операція Касаї	++
Холедохотомія і холедохостомія	++
Видалення поліпів прямої кишки	++
Дуоденотомія, папілотомія, папілопластика	+
Дренування сальникової сумки при панкреатитах	++
Секвестрэктомія і резекція підшлункової залози	++
Дренування заочеревинного простору	++
Операція при кістах підшлункової залози: марсупілізація, внутрішнє дренування, висічення кісти.	+
Ампутація кінцівок	++
Інтубація трахеї	+++
Видалення сторонніх тіл дихальних шляхів	+++
Селективна проксимальна ваготомія	+
Операції при пупкових килах	+++
Операції при килах білої лінії живота	+++
Операції при пахвинних килах	+++
Операції при стегнових килах (косих, прямих)	+++
Лобектомії	
Операції при післяопераційних килах	++
Низведення яєчка по Петривальському	+
Circumcizio	+++
Операції при вападіннях прямої кишки	+++
Операція Дюмеля	++
Операції сфінктероміотомій по Лінну, Свенсону	+++
Операція промежнинної проктопластики по Пену	
Операція Свенсона	++
Операція Соаве-Болея	+++
Первинна хірургічна обробка опіків	++
Пересадка шкіри	++
Операції при пневмотораксі, гемопневмотораксі	++
Операції при проникаючих травмах грудей	++
Торакотомія	++
Спленектомія	++
Зашивання рани печінки	++
Зашивання пошкоджень кишок	++
Урологічне відділення	
Ушивання ран яєчка	++
Операція при парафімозі	++
Видалення гідати яєчка	++
Дисторсія яєчка при перекрутах	++

Операції при водянках яєчка і сім'яного канатику	++
Операції при варикозному поширенні вен сім'яного канатика	++
Зашивання ран сечового міхура	++
Розкриття паранефриту	++
Гінекологічне відділення	
Ушивання апоплексії яєчника	
Видалення труби при позаматковій вагітності	++
Видалення кисти яєчника	+++
Клиновидна резекція яєчника	+++
Онкологічний центр	
Операції при мастопатіях і доброякісних пухлинах молочної залози	++
Секторальна резекція молочної залози	++
Радіальна мастектомія при раку молочної залози	+
Резекція шлунка при раку	+
Проксимальна резекція шлунка	+
Гастректомія	+
Гастротомія	+++
Гастроентеростомія	++
Правобічна і лівобічна геміколектомія. Резекція поперечно-ободової кишки.	+
Резекція сигмовидної кишки	+
Травматологічне і нейрохірургічне відділення	
Первинна хірургічна обробка ран м'яких тканин	+++
Трепанція черепа	+
Первинна хірургічна обробка проникаючих ран черепа	+
Ламінектомія	+
Остеосинтез при переломах кісток	+
Первинна хірургічна обробка відкритих переломів кісток	++
Секвестректомія	++
Операції при бурситах	++
Резекції кістки кістки	+
Ампутації кінцівок	++
Поліклініка	
Операції при фурункулах, карбункулах, гідраденітах	+++
Операції при врослому нігті	+++
Розкриття абсцесів підшкірної клітковини	+++
Операції при підшкірному, шкірному панариції, пароніхії	+++
Операції при сухожильному і кістковому панариціях	++
Розкриття гнійників кисті	++
Видалення доброякісних пухлин м'яких тканин (атером, ліпом, фібром, гігром).	+++
Видалення сторонніх тіл з м'яких тканин.	+++

Примітка:

+ ознайомлений

++ засвоїв

+++ оволодів

ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЛІКАРЯ - СПЕЦІАЛІСТА ДИТЯЧОГО ХІРУРГА

Лікар дитячий-хірург повинен знати:

- організацію планової та екстренної допомоги населенню країни (загальні питання), організацію роботи в хірургічному відділенні і в кабінеті поліклініки, перев'язувальній, операційній;
- організацію медичної допомоги населенню за умов виникнення екстремальних ситуацій з масовими ушкодженнями;
- основні питання топографічної анатомії;
- нормальну фізіологію систем організму, етіопатогенез хірургічних захворювань, взаємозв'язок функціональних систем у здорових і хворих;
- орієнтуватись в константах гомеостазу, їх порушеннях та корекції;
- інтерпретувати результати загальних та спеціальних методів дослідження, робити на основі цих даних узагальнення та практичні висновки;
- питання асептики та антисептики в хірургії; основні документи, які регламентують заходи з підтримання санітарно-епідеміологічного режиму хірургічних відділень;
- основи фармакотерапії (зокрема антибіотико- та гормонотерапії), основи імунології, антибіотикопрофілактики в хірургії;
- клінічну симптоматику основних хірургічних захворювань, особливості їх перебігу у дітей, диференційну діагностику хірургічних хвороб з суміжною (урологічною, гінекологічною, терапевтичною) патологією;
- основи фізіотерапії, курортології, лікувального масажу, фізкультури та інших параклінічних методів;
- основи дієтології;
- питання специфічних хірургічних інфекцій (сибірська язва, правець, тощо);
- основи післяопераційної реабілітації та положення про тимчасову стійку втрату працездатності;

Лікар дитячий-хірург повинен вміти:

- провести цілеспрямоване клінічне обстеження хворого;
- визначити необхідний обсяг лабораторних, рентгенологічних та інших спеціальних досліджень, організувати своєчасне їх виконання, прокоментувати їх результати;
- чітко визначити тяжкість стану хворого та обсяг проведення реанімаційних заходів;
- надати невідкладну допомогу хворим в термінальних ситуаціях (масаж серця та інші заходи для відновлення його роботи, штучне дихання, термінова трахеостомія, методи зупинки зовнішньої кровотечі, профілактика та лікування шоку, промивання шлунка при отруєннях та інші маніпуляції);
- визначити покази для госпіталізації за профілем та організувати її;
- провести покази для госпіталізації за профілем та організувати її;

- провести диференційну діагностику захворювання у дорослих та дітей, в разі потреби організувати консультацію профільних спеціалістів;
- обґрунтувати тактику медикаментозного і оперативного лікування хворих з хірургічними захворюваннями;
- обґрунтувати покази до проведення операції з урахуванням стану хворого, необхідності передопераційної підготовки та методів знеболення;
- визначити групову і резусну приналежність крові, проводити проби на індивідуальну сумісність, переливати кров і кровозамінні розчини, діагностувати ускладнення та застосовувати заходи боротьби з ними;
- застосовувати принципи післяопераційного лікування хворих;
- своєчасно діагностувати і лікувати післяопераційні ускладнення.

ЛІКАР ДИТЯЧИЙ-ХІРУРГ ПОВИНЕН ВОЛОДІТИ НАСТУПНИМИ МАНІПУЛЯЦІЯМИ ТА ТЕХНІКОЮ ОПЕРАЦІЙ:

- пункцією вени, вимірюванням венозного тиску, венесекцією;
- первинною хірургічною обробкою рани;
- методикою трахеотомії та трахеостомії;
- пункцією плевральної порожнини, її дронуванням;
- пункцією порожнини перикарду і серця;
- введенням шлункового зонду та зонду Блекмора;
- пункцією черевної порожнини, лапароцентезом;
- методикою екстрених лапаротомій;
- операціями при гострому апендициті, гострому холециститі, проривній виразці шлунка і дванадцятипалої кишки, защемленій грижі, гострій кишковій непрохідності, травматичному розриві селезінки, кишок та інших органів;
- накладанням гастротомії і колостоми;
- дослідженням прямої кишки: пальцевим, дзеркалом, аноскопом;
- перев'язуванням геороїдальних вузлів;
- методикою консервативного та оперативного лікування хворих з внутрішньою кровотечею;
- методикою розкриття та дронування абсцесів, флегмон, парапроктитів, панарицій, карбункулів та фурункулів;
- фістулографією;
- лікуванням опікових ран та при відмороженні;
- видаленням сторонніх тіл із м'яких тканин;
- видалення доброякісних пухлин м'яких тканин, що розташовані поверхнево;
- зупинкою кровотечі при травмі магістральних судин;
- методикою паранефральної, вагосимпатичної, провідникової та інших новокаїнових анестезій;
- методикою катетеризації, надлобкової пункції сечового міхура та епіцистомії;
- методикою знеболення і тимчасової та постійної іммобілізації при переломах різної локалізації, вправлення вивихів;
- технікою проведення планових операцій при грижах, апендициті, холециститі.

СПИСОК РЕФЕРАТІВ, ЯКІ ПОВИННІ НАПИСАТИ ІНТЕРНИ ДИТЯЧІ ХІРУРГИ

1. Ускладнені форми апендициту у дітей. Тактика при перитоніті, інфільтраті. Абсцеси.
2. Перитоніт, хірургічна тактика, інтенсивна терапія.
3. Гострий гематогенний остеомієліт. Рання діагностика і тактика лікування.
4. Крововтрата і шок.
5. Пілоростеноз.
6. Природжена гостра кишкова непрохідність.
7. Перитоніт новонароджених і дітей раннього віку.
8. Портальна гіпертензія. Діагностика, клініка, лікування.
9. Особливості передопераційної підготовки і ведення післяопераційного періоду у дітей з кишковою непрохідністю і перитонітом.
10. Гнійно-септичні захворювання новонароджених.
11. Травматичні ушкодження органів черевної порожнини
12. Діагностика та лікування хронічних закрепів у дітей
13. Травма органів грудної клітки
14. Вроджені вади розвитку органів грудної клітки
15. Вроджені вади розвитку органів черевної порожнини
16. Патологія пахвинного каналу та калитки у дітей
17. Інфузійна терапія гострих станів у дітей
18. Особливості ентерального та парентерального харчування дітей різних вікових груп в залежності від основного патологічного стану
19. Особливості лікування травматичних ушкоджень опорно-рухального апарату у дітей
20. Хірургічне та ортопедичне лікування дітей з ДЦП
21. Лікування вроджених та набутих патологічних станів стравоходу
22. Особливості діагностики та лікування онкологічної патології у дітей
23. Особливості перебігу хірургічних захворювань у дітей підліткового віку

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ (згідно навчального плану та програми)

1. Аграненко В.А. Гемотрансфузионные реакции и осложнения, 1986.
2. Азолов В.В. Актуальные вопросы клиники и лечения ожоговой болезни. Горький 1990.
3. Акопян В.Г. Хирургическая патология детского возраста. Медицина, 1982.
4. Атлас хірургічних операцій і маніпуляцій. (За ред. Л.Я.Ковальчука, В.М.Поліщука, та ін.). Тернопіль-Рівне, Укрмедкнига, 1997.
5. Ашкрафт К.У., Холдер Т.М. Детская хирургия—СПб.,Хардфорд. Т1-3.-1997.- 392с.
6. Бабак О.Я.,ФедеєнкоГ.Д.Сучасна фармакотерапія шлунково-кишкових кровотеч.Харків,1996.
7. Баиров Г.А. Неотложная хирургия детей.- Л.: Медицина.- 1983. – 407с.
8. Баиров Г.А. Неотложная хирургия новорожденных.-Л.:Медицина.-1963.– 222с.
9. Баиров Г.А. Срочная хирургия детей // Руководство для врачей. СПб-1997.- 462с.
10. Баиров Г.А. Травматология детского возраста. Медицина 1976.
11. Баиров Г.А. Хирургия пороков развития у детей.- Л.: Медицина.- 1968. – 260с.
12. Баиров Г.А., Дорошевский Ю.Л., Немилова Т.К. Атлас операций у новорожденных.- Л.: Медицина.- 1984.– 255с.
13. Баиров Г.А., Манкина Н.С. Хирургия недоношенных детей. - Л.: Медицина.- 1977.– 232с.
14. Балалыкин А.С. Эндоскопическая абдоминальная хирургия. М.ИМА-пресс, 1996.
15. Бондаренко В.А., Лупальцев В.И. Острый аппендицит. К. Здоров'я, 1993.
16. Боровий Є.М., Борова О.Є. Хірургія магистральних позапечінкових жовчних шляхів (при деяких патологічних станах). Укрмедкнига, 1998.
17. Ботвинов Н.М., Леонович С.М., Поскевич Н.Н. Клиническая хирургия. Мн.1998.
18. Братусь В.Д. Диференційна діагностика в лікуванні гострих шлунково-кишкових кровотеч. К. Здоров'я. 1991.
19. Брюшные грижи. (под ред. М.П.Черенко, К.Здоров'я). 1995.
20. Валдина Е.А., Заболевания щитовидной железы М., 1993.
21. Вельтищев Ю.Е.,КобринскийБ.А.Неотложные состояния у детей.-М.:Медицина.-1994.-272с.
22. Вихриев Б.С., Кичемасов С.Х., Скорцов Ю.Р. Местные поражения холодом. Лен., 1991.
23. Военно-полевая хирургия: Руководство для практических врачей. (Под ред. П.Г.Брюсова и Е.А.Нечаева,. М. ГОЕТАР, 1996.
24. Волкова М.В. Болезни костей у детей. М.Медицина, 1986.
25. Гомелла Т.Л., Каннигам М.Д. Неонатология.- М.: Медицина.- 1998.- 636с.
26. Горбашко А.М. Способі пилоросохраняющей резекции желудка. СПб: СПбМАПО, 1994.
27. Гостищев В.К. Общая хирургия. М.:Медицина, 1993.
28. Григорьев Т.Г. Оперативне лікування опіків методом дермотензії. Харків, 1998.
29. Группы крови человека.(Пер. с англ. А.С. Глодник. Под ред.В.В.Томилина. М. Медицина, 1991.
30. Даценко Б.М., Безуглая Е.П., Белов С.Г. Теория и практика местного лечения гнойных ран. 1995. К. Здоров'я. 370 с.
31. Детская хирургия с топографической анатомией детского возраста. Под ред.Ю.М.Исакова, Ю.М.Лопухина, М., 1977.
32. Долецкий С.Я. Общие проблемы детской хирургии.-М.:Медицина.-1989.- 270с.
33. Долецкий С.Я., Гаврюшов В.В., Акопян В.Т. Хирургия новорожденных: Руководство для врачей. // Медицина. М. - 1978.- 320 с.
34. Долецкий С.Я., Щетинин В.Е. Арапова А. М. Осложненный аппендицит у детей. 1982.
35. Долидович К.К. Болезни пищеварительного тракта. Мн., 1994.
36. Долинин В.А., Лебедев Л.В., Перегудов М.Г. Техника хирургических операций на сосудах. СПб: Гипократ, 1996.
37. ДрижакВ.І. і співав. Ендотоксикоз в клінічній онкології, шляхи корекції.Укрмедкнига, 1999.
38. Дуденко Г.И., Петренко Г.Д., Михайлец Ю.А., Дуденко В.Г. Экстренная лапароскопия в неотложной хирургии. К. Здоров'я. 1991.
39. Дурнов Л.А., Бухин А.Ф., Лебедев А.И. Опухоли брюшной полости и забрюшинного пространства у детей. Медицина, 1982.
40. Ефимов А.С. и соавт. Эндокринология. К. Вища школа, 1988, - 328.
41. Женчевский Р.А. Спаечная болезнь. 2-е изд. Перарб., и доп. М.Медицина, 1989.
42. Задгендзе Г.А. Осипкова Т.А. Неотложная рентгенология у детей. Л.Медицина, 1980.
43. Исаков Ю.Ф. Национальное руководство по детской хирургии.- ГЭОТАР – Мед.- 2009.- 1168с.
44. Исаков Ю.Ф., Лёнюшкин А.И., Долецкий С.Я. Хирургия пороков развития толстой кишки у детей. М., Медицина, 1972.

45. Исаков Ю.Ф., Михельсон В.А., Анохин М.М. Оксигенотерапия и гипербарическая оксигенация у детей. М., 1982.
46. Исаков Ю.Ф., Степанов Э.А., Красовская Т.В. Абдоминальная хирургия у детей.- М.: Медицина.- 1988.- 415с.
47. Исаков Ю.Ф., Степанов Э.А., Дронов А.Ф. Острый аппендицит в детском возрасте. М., 1980.
48. Исаков Ю.Ф., Тихонов Ю.А.М. Врожденные пороки периферических сосудов у детей. 1974.
49. Калинин А.П., Пинский С.Б. Актуальные вопросы хирургической эндокринологии. Иркутск, 1990.
50. Киселев В.П., Козырев В.А. Черепно-мозговая травма у детей. М. 1971.
51. Киселев В.П., Самойлович Э.М. Множественные и сочетанные травмы у детей. Медицина, 1985.
52. Красовская Т.В., Кобзева Т.Н. Диагностика и интенсивная терапия в хирургии новорожденных: методические рекомендации. Москва.- Издатель Мокеев.- 2001.- 68с.
53. Лёнюшкин А.И. Проктология детского возраста. Медицина, 1976.
54. Лёнюшкин А.И. Руководство по детской поликлинической хирургии. М. Медицина, 1986.
55. Лопаткин Н.А. Урология. Медицина, 1982.
56. Лопаткин Н.А., Пугачев А.М. Детская урология (руководство для врачей)., Медицина, 1986.
57. Макаров А. В., Данилов О. А., Сокур П. П., Рибальченко В. Ф., Юрченко М. І. Хвороби страходу у дітей. // Київ. Вища школа. – 2004. – 368 с.
58. Макаров А.В., Данилов О.А., Сокур П.П., Рибальченко В.Ф. Обстеження органів дихання у дітей.- Київ: СПД Шкода Ю.В.- 2006.- 158с.
59. Макаров А.В., Данилов О.А., Сокур П.П., Рибальченко В.Ф., Хімічні опіки страходу та їх наслідки у дітей. Київ. Вища школа 2002-107 стр.
60. Маркова И.В., Шабалов Н.П. Клиническая фармакология новорожденных (руководство).- Санкт-Петербург: СОТИС.- 1993.- 374с.
61. Мартынов А.И. Интенсивная терапия. (перевод с англ.) М. Медицина, 1998.
62. Михельсон В.А. Детская анестезиология и реаниматология. М. Медицина, 1985.
63. Мовшович И.А. Оперативная ортопедия. М. Медицина. 1983.
64. Ніколаєва Н. Г. Педіатрична хірургія. // Одеса. Бахва. - 1999. – 208 с.
65. Ортопедия и травматология детского возраста. Руководство для врачей под ред. Волкова М.В., Тер-Егизарова Г.М., Медицина, 1983.
66. Основы нейрохирургии детского возраста. Под ред. Арнда А.А. и Нерестянец С.И., М. Медицина, 1986.
67. Панов Н.А., Москачева К.А., Гингольц А.И. Руководство по детской рентгенологии. М. Медицина 1965.
68. Пури П., Гольварт М. Атлас детской оперативной хирургии.- Медпресс-информ.- 2009.- 648с.
69. Раны и раневая инфекция. Под ред. Кузина М.И., М. Медицина 1981.
70. Рокицкий М.Р. Неотложная пульмонология детского возраста. Л., 1978.
71. Русак П. С., Данилов О. А., Кукуруза Ю. П., Рибальченко В. Ф. Лапароскопічна хірургія в педіатрії // Житомир – Київ. Косенко.– 2006. – 128 с.
72. Ситковский Н.В., Басс М.М., Дольницкий О.В. Атлас хирургической патологии у детей. Киев. «Здоров'я», 1981.
73. Ситковский Н.В. Герасткин В.И., Шафранов В.В., Новак М.М. Лечение гемангиом у детей жидким азотом. Киев. «Здоров'я», 1986.
74. Сколиоз. Кузмин А.И., Кон И.И., Беленький В.Е., М. Медицина, 1981.
75. Слепов О.К., Гордієнко І.Ю., Сорока В.П., Слепова Л.Ф., Бензар І.М., Руденко Є.О. Атрезія страходу: пре- і постнатальна діагностика, хірургічна корекція вади, її деяких асоційованих форм та ускладнень: Методичні рекомендації.-Київ.-2009.- 36с.
76. Соловьев А. Е. Детская хирургия. // Запорожье. - 2005. – 196 с.
77. Сопко Н.И., Гордиенко И.Ю., Таратурова Е.Н., Лукьянова И.С., Веропотвелян Н.П., Веселовский В.В., Бычкова А.М. Возможность пренатального скрининга в первом триместре беременности: Метод. рекомендации.- Киев.- 2000.- 35с.
78. Сушко В. І. та співавт. Хірургія дитячого віку. // К. Здоров'я. - 2002. - 754 с.
79. Історія хірургії дитячого віку України : навч. посіб. / [О. К. Толстанов, Ю. В. Вороненко, В. Ф. Рибальченко та ін.] ; за ред. О. К. Толстанова, Ю. В. Вороненка, В. Ф. Рибальченка, А. Ф. Левицького, А. А. Переяслова, П. С. Русака. – Тернопіль : ТДМУ, 2012. – 432 с.
80. Федореев Г.А. Гемангиомы кожи у детей. Л. Медицина, 1971.
81. Штайнигер У., Мюлендаль К.Э. Неотложные состояния у детей.- Минск.: Медтраст.- 1996.- 512с.
82. Журнал «Хірургія дитячого віку» випуск з 2003 по 2012 роки.
83. Jani J., Nicolaidis K.H., Reller R.L. et al. Observed to expected lung area to head circumference ratio in the prediction of survival in fetuses with isolated diaphragmatic hernia.- Ultrasound Obstet. Gynecol.- 2007.- Vol.30.- P.67-71.
84. Taylor G.A., Atalabi O.M., Estroff J.A. Imaging of congenital diaphragmatic hernias.- Pediatr. Radiol.- 2009.- Vol.39.- P.1- 16.

85. Tsukimori K., Masumoto K., Morocuma S. et al. The lung-to-Thorax Transverse Area Ratio at Term and Near Term Correlates With Survival in Isolated Congenital Diaphragmatic Hernia.- J.Ultrasound Med.-2008.- Vol.27.-P.707-713.